

GERİ KAZANIM KATILIM PAYINA İLİŞKİN BEYAN

**MURAT TOKMAKKAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
GÜRELİ - BAKER TILLY**

KONULAR

- Mevzuat
- Beyan Dönemleri ve Beyan Süreleri
- Beyan Kapsamında Ürünler ve Eşyalar
- Beyan Dışı İşlemler
- Tanımlar
- GEKAP Tahsil Edilmeyecek Özellikli İşlemler
- GEKAP Beyanlarının Kontrolü ve Tasdiki
- GEKAP Beyanlarıyla İlgili Cezai Yaptırımlar
- Ambalajlar İçin GEKAP Uygulaması
- Bitkisel Yağlar, Madeni Yağlar İçin GEKAP Uygulaması
- Elektrikli ve Elektronik Eşyalar İçin GEKAP Uygulaması
- İlaçlar İçin GEKAP Uygulaması
- Lastikler İçin GEKAP Uygulaması
- Pil ve Akümülatörler İçin GEKAP Uygulaması

MEVZUAT

- 2872 sayılı Çevre Kanunu
- 2872 Sayılı Kanunla ilgili Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik
- 2872 Sayılı Çevre Kanununun Ek-1 Sayılı Listesi
- Hazine ve Maliye Bakanlığı Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamesi Genel Tebliğleri (1, 2, 3)
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmeliğin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar

BEYAN DÖNEMLERİ VE BEYAN SÜRELERİ

- Beyanda bulunma zorunluluğu 2020'de başlıyor
- Beyannameler elektronik ortamda verilecektir.
- 2020 dönemi beyanları 6 aylıktır. İzleyen ay olan Temmuz 2020'nin son günü ve Ocak 2021'in son günü beyanname verilir.
- İLK BEYAN SON GÜNÜ **4 AĞUSTOS 2020**
- 2021'de 3 ayda bir, 3 aylık periyodu izleyen ayın son gününe kadar verilir.

BEYAN KAPSAMINDAKİ ÜRÜN VE EŞYALAR

- ❑ 2872 sayılı Kanuna ek-1 sayılı listede yer alan ve Yönetmelikte sayılan aşağıdaki ürün ve maddeler
- ❑ Sadece yurt içinde piyasaya arz edilenler beyan kapsamındadır.
 - Plastik poşetler
 - Ambalajlar (plastik, kağıt, ahşap, cam, metal, kompozit vs)
 - Bitkisel yağlar,
 - Madeni yağlar
 - Elektrikli, elektronik eşyalar
 - İlaçlar
 - Lastikler
 - Pil ve akümülatörler

BAYAN DIŞI İŞLEMLER

2872 sayılı Kanuna ek-1 sayılı listede yer alan ürünlerle ilgili aşağıdaki işlemler beyana tabi değildir:

- ihraç edilecek ürünler
- Tekrar kullanıma alınan ürünler (servis, bakım sonrası sunum)
- Depozitolar
- Zati ihtiyaç kapsamında alınanlar, bünyede üretilenler
- İmha edilerek tasfiye edilecek gümrüklü ürünler
- Kamu kurumlarının zati görevleri için (piyasa arz edilmeyecek) ürettikleri ya da bağı kuruluşlara ürettirdikleri ürünler

GEKAP BEYANI YAPACAKLAR

Yönetmelik kapsamında yer alan ürünleri aşağıdaki şekillerde yurt içinde piyasaya arz edenler GEKAP beyannamesi verirler:

- Plastik poşetler için **satış noktaları** (mağaza, market vs)
- Diğer ürün ve eşyalar için ise **piyasaya süren** kişiler ya da
- Bu ürünleri serbest dolaşıma sokmak sureti ile **millileştiren ithalatçılar**

TANIMLAR-1

- Beyanname:** Plastik poşetler için satış noktaları, diğer ürünler için piyasaya sürenler/ithalatçılar tarafından piyasaya arz edilen ürünlere ilişkin ödenmesi gereken geri kazanım katılım payının (GEKAP) vergi dairesine bildirildiği beyanname
- Bildirim:** Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda Kanunun ek-1 sayılı listesindeki ürünlere ilişkin bilgi ve belgelerin Bakanlığa bildirilmesini
- Geri kazanım katılım payı:** Yönetmelik kapsamındaki ürünlerin piyasaya arzında ürün cinsine bağlı olarak belirlenen ücreti

TANIMLAR-2

Piyasaya arz: Ürünlerin tedarik, dağıtım veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyet

Piyasaya süren:

- Mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere,
- Satış yöntemine bağlı olmaksızın,
- Yönetmelik kapsamındaki ürünleri veya ambalajlı eşya/malzemeleri piyasaya arz edenleri,
- Üreticisi tarafından doğrudan piyasaya arz edilmeyen ürünler ile ambalajlı eşya ve malzemeler için ürünün ambalajı üzerinde adını /ticari markasını kullanarak piyasaya arz eden gerçek veya tüzel kişileri,
- Ürünlerin ve ambalajlı eşya/malzemelerin üreticilerinin Türkiye dışında olması halinde ise bu üreticiler tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçısı,

TANIMLAR-3

- Plastik poşet:** Plastikten yapılmış, satış noktalarından tüketicilere/kullanıcılara mal veya ürünleri taşıma amacıyla temin edilen saplı veya sapsız poşetleri,
- iade:** Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan plastik poşetler haricindeki piyasaya arz edilen ürünlerin cayma hakkının kullanılması, sözleşmeden dönülmesi, sözleşmenin feshi veya garanti ayıplı mal kapsamında geri alınmasını,
- Mahsuplaşma:** Yönetmelikte belirtilen iade şartları doğrultusunda oluşan geri kazanım katılım payı tutarının cari dönem içinde piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 sayılı listesindeki ürünlere ilişkin oluşan toplam geri kazanım katılım payından indirilmesini,

TANIMLAR-4

- Orijinal eşya/parça:** Bütünlük arz eden eşyaların işlevini yerine getirmesinde kullanılan ve bu eşyaların ilk üretim aşamasında eşyaya bütünüleşik bileşen olarak doğrudan monte edilen ürünleri,
- İçecek:** İçme sütü, çeşnili ve aromalı içme sütleri, bebek ve devam sütleri hariç olmak üzere içilebilir özellikte olan ve içecek olarak tüketime sunulan tüm ürünleri,

TANIMLAR-5

□ Satış Noktası: Tüketicilere/kullanıcılara verilmek üzere plastik poşet temin ederek toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürün satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerlerini ifade etmektedir.

□ Ambalajsız ürünlerin ambalajlanarak piyasaya arz edilmesi: Ambalajlama işlemini yapan satış noktaları 'piyasaya süren' olarak tanımlanır ve bu ambalajlar için geri kazanım katılım payından sorumludur.

Örnek: Kafeterya işleten (S) gerçek kişisi çay, kahve gibi içeceklerini müşterilerine cam, porselen ve tek kullanımlık bardaklarda sunmaktadır.

(S) gerçek kişinin ürünlerini müşterilerine sunumu (satış ve/veya ikram) itibari ile oluşan geri kazanım katılım payını tek kullanımlık bardaklar için beyan etme ve ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Tekrar kullanılabilir cam, porselen fincanları için ise yükümlülüğü bulunmamaktadır.

GEKAP ALINMAYACAK ÖZELLİKLİ İŞLEMLER-1

❑ ÜRETİMDE KULLANILAN ORJİNAL EŞYA/PARÇALAR

Yönetmelik Madde 5 (10):

- Taşıtlar ile elektrikli / elektronik eşyaların üretiminde orijinal eşya/parça olarak kullanılan (lastik, akü, pil, yağ vs)
- Taşıt araçlarını ve elektrikli & elektronik eşyayı piyasaya sürenler tarafından **beyan yapılır** ancak bu ürünlerden **GEKAP tahsil edilmez.**

Yönetmelik Madde 5 (11):

- Piyasaya arz edilecek araçlar ile elektrikli ve elektronik eşyalar için orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen
- **Münferit olarak piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünler (lastik, akü, pil, yağ vs) için GEKAP beyanı yapılır ve GEKAP tahsil edilir**

GEKAP ALINMAYACAK ÖZELLİKLİ İŞLEMLER-2

ÖRNEK 5: İstanbul'da araç lastiği üreten (E) Ltd. Şti., İstanbul'da otomobil üretimi yapan (F) A.Ş.'ne orijinal eşya/parça olarak kullanılmak üzere 1.000 adet otomobil lastiğini Mayıs 2020 döneminde satmıştır.

Bu durumda, (E) Ltd. Şti. Mayıs 2020 döneminde sattığı 1.000 adet otomobil lastiği için geri kazanım katılım payını ödemeyecektir. Ancak (E) Ltd. Şti. tarafından elektronik ortamda gönderilecek beyannamenin ilgili alanında bu ürünler gösterilecektir.

Aynı zamanda, (F) A.Ş. de Mayıs 2020 döneminde orijinal eşya/parça olarak kullanılmak üzere satın aldığı 1.000 adet otomobil lastiği için geri kazanım katılım payı ödemeyecektir. Ancak (F) A.Ş. tarafından da bu alımlar beyannamenin ilgili alanında gösterilecektir.

GEKAP ALINMAYACAK ÖZELLİKLİ İŞLEMLER-3

❑ BİRİNCİL SATIŞ AMBALAJLARI

Yönetmelik Madde 5 (12):

- Yönetmelik kapsamında yer alıp geri kazanım katılım payına tabi olan ürünlerden **(Lastik, Akümülatör, Madeni Yağ, Bitkisel Yağ, Elektrikli ve Elektronik Eşya, Pil, İlaç)**
- Ambalajlı olarak piyasaya sürülenlerin **birincil (satış) ambalajları (şişe, bidon, teneke kutu, kağıt/karton koli veya plastik sarmalı/kaplamalı gibi)** için beyan yapılır ancak bu ambalajlar için GEKAP tahsil edilmez.
- Bu ürünlerin birincil ambalajları haricindeki diğer ambalajları için geri kazanım katılım payı tahsil edilir.

❑ ÖRNEK:

- İlaç üreticisi (Ş) tarafından üretilen öksürük şurubu; metal kapaklı cam şişe içerisinde doldurulmakta, prospektüsü ve ölçek kaşığı/kabı ile birlikte plastik film kaplı karton kutu içerisinde etiket yapıştırılarak piyasaya arz edilmektedir.
- Bu durumda (Ş) ilaçlar için belirlenen GEKAP sorumlu olup, ilaç için kullanılan birincil ambalajları ve kutu içindeki ürünler için ayrıca GEKAP yükümlülüğü bulunmamaktadır.

GEKAP ALINMAYACAK ÖZELLİKLİ İŞLEMLER-4

❑ ÜRETİMDE HAMMADDE OLARAK TEDARİK EDİLENLER

Yönetmelik Madde 5 (16)

- Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden bitkisel yağ ve madeni yağların Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda

- Hammadde olarak tedarik edilen bu ürünlerin ithalatçıları/üreticileri tarafından beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.

❑ **Örnek 4:** (I) I kişisi bitkisel yağ üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla bitkisel yağ ithal etmektedir. (I) kişisi ithal ettiği bitkisel yağı, hammadde olarak kullanılmak üzere bitkisel yağ üreten (J) kişisine vermektedir. Bu durumda;

- (I) kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere ithal ettiği bitkisel yağ için geri kazanım katılım payı beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- (J) kişisi, (I) kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü bitkisel yağ için geri kazanım katılım payının beyanından ve ödemesinden sorumludur.

GEKAP ALINMAYACAK ÖZELLİKLİ İŞLEMLER-4

□ TEDARİKÇİ OLARAK ÜRETİM /İTHALAT YAPANLAR

- Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerden bitkisel yağ ve madeni yağların başkası adına üretilmesi /ithal edilmesi durumunda
- Üretimi/ithalatı yapan kişiler tarafından beyan yapılır, ancak hammadde olarak kullanılan bu ürünlerden geri kazanım katılım payı tahsil edilmez.
- Bu ürünleri kendi adına üretim yaptıran ya da ithal ettiren ve bunları piyasaya sürenler tarafından GEKAP beyanı ve ödemesi yapılır.

□ **ÖRNEK 2:** (B) kişinin (C) kişisine ürettirdiği zeytinyağını kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde;

- (B) kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- (C) tedarikçi olup geri kazanım katılım payından sorumlu değildir.

GERİ KAZANIM PAYI-1

Ürün Cinsi	Tutar
Plastik poşet (Plastik alışveriş torbaları)	15 kr./adet
Lastik (Binek araç)	2 TL/adet
Lastik (Otobüs, kamyon, kamyonet, yükleyici ve kazıcı lastikleri ve diğerleri)	4 TL/adet
Lastik (İş makinası lastikleri)	10 TL/adet
Dolgu lastikler	5 TL/adet
Akümülatör (Kurşun asitli olanlar)	20 kr./kg
Akümülatör (Nikel kadmiyumlu olanlar)	50 kr./ kg
Akümülatör (Diğerleri)	5 kr./kg
Çinko karbon piller	2 TL/kg
Alkali silindirik piller	2 TL/kg
Alkali düğme piller	3 TL/kg
Düğme piller çinko-hava ve gümüş oksitli	10 TL/kg
Lityum düğme piller	10 TL/kg
Lityum silindirik şarjlı ve primer pil çeşitleri (Araç bataryaları hariç)	5 TL/kg
Otomotiv pilleri (Kurşun içerenler hariç)	15 TL/kg
Lityum içeren araç bataryaları	15 TL/kg
Diğer şarjlı piller	5 TL/kg
Madeni yağ	50 kr./kg
Bitkisel yağ	10 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Televizyon/Monitör	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Bilişim telekomünikasyon ekipmanları (Televizyon ve monitörler hariç)	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Aydınlatma ekipmanları	10 kr./adet
Elektrikli ve elektronik eşya: Küçük ev aletleri ve diğerleri	20 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Beyaz eşyalar (Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları hariç)	25 kr./kg
Elektrikli ve elektronik eşya: Buzdolabı/Soğutucular/İklimlendirme cihazları	30 kr./kg
İlaç	1 kr./kutu veya şişe

GERİ KAZANIM PAYI-2

PLASTİK AMBALAJ

Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (Kr)	Adet Başına Alınacak Tutar (Kr)
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,33 litreye kadar		1
0,33-0,75 litre arası		2
0,75-1,5 litre arası		3
1,5 litre üzeri		4
<u>Diğerleri (Poşet Hariç) (kg)</u>	<u>40</u>	

METAL AMBALAJ

Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (Kr)	Adet Başına Alınacak Tutar (Kr)
İçecek Ambalajları (Adet)		3
<u>Diğerleri (kg)</u>	<u>50</u>	

GERİ KAZANIM PAYI-3

KOMPOZİT AMBALAJ

Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (Kr)	Adet Başına Alınacak Tutar (Kr)
0,25 litreye kadar		1
0,25-0,5 litre arası		2
0,5 litre üzeri		4
<u>Diğerleri (kg)</u>	50	

AHŞAP AMBALAJ

Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (Kr)	Adet Başına Alınacak Tutar (Kr)
Ahşap Ambalaj (Adet)		10

GERİ KAZANIM PAYI-4

CAM AMBALAJ		
Ürün Cinsi	Kg Başına Alınacak Tutar (Kr)	Adet Başına Alınacak Tutar (Kr)
İçecek Ambalajları (Adet)		
0,25 litreye kadar		1
0,25-0,5 litre arası		2
0,5-1 litre arası		3
1-5 litre arası		5
5 litre üzeri		10
<u>Diğerleri (kg)</u>	<u>20</u>	

GEKAP BEYANLARININ KONTROL VE TASDİKİ

Yönetmeliğin 10. Maddesine göre;

- Sürekli bir çevre görevlisi istihdam eden veya çevre danışmanlık firmalarından çevre yönetimi hizmeti alan veya çevre yönetim birimi kurma zorunluluğu bulunan piyasaya süren işletmeler ile
- Ödeyecekleri geri kazanım katılım payı miktarı 50.000,00 TL'ndan fazla olan piyasaya süren işletmelerce yapılacak bildirim ve beyannameler çevre görevlisi tarafından incelenip onaylanır.
- Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde;** piyasaya sürenler / ithalatçılar ve satış noktaları bu Yönetmelik kapsamındaki bildirimlerinin ve beyannamelerinin ayrı ayrı veya birlikte karşılaştırmalı olarak **Yeminli Mali Müşavirlere** incelettirilmesi ve/veya doğrulatılmasını sağlamak veya **bağımsız denetim kuruluşlarına** incelettirilmesini sağlamak ve inceleme /sonuç/ değerlendirme raporlarını Bakanlığa sunmak zorundadırlar.

GEKAP BEYANNAME VERMEME CEZALARI-1

Çevre Kanundan Doğan Cezalar

- ❑ 6183 sayılı Kanun uyarınca gecikme faizi hesaplanır.
- ❑ Çevre Kanunu 20. maddesinin (z) bendi: ***“ek 11. maddeye aykırı olarak geri kazanım katılım payını ödemediği tespit edilenlere katılım payı tutarının %20 fazlası idari para cezası olarak verilir.”***
- ❑ Çevre Kanunu 23. maddesi: ***“Bu Kanunda belirtilen idarî para cezaları, bu cezaların verilmesini gerektiren fiillerin işlenmesinden itibaren üç yıl içinde birinci tekrarında bir kat, ikinci ve müteakip tekrarında iki kat artırılarak verilir.”***

GEKAP BEYANNAME VERMEME CEZALARI-2

Diğer Kanunlardan Dolayı Doğan Cezalar

- VUK hükümlerine tabi olmayan GEKAP beyannamesinde “**Beyanname Vermeme Cezası**” yoktur.
- Vergi Dairesi beyannamesini süresinde vermeyenleri, eksik beyan edenleri ya da beyannameyi verip GEKAP’ı zamanında ödemeyenleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bildirir
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı mükellefe bunu tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde ödenmek üzere yazıyla bildirir. Bu yazı vergi dairesi ile de paylaşılır.
- Vergi dairesi 1 ay içinde ödenmeyen durumlarda ödeme emri göndererek 6183 gereği takibata başlar.

AMBALAJLAR İÇİN GEKAP YÜKÜMLÜLÜKLERİ

❑ GEKAP beyan ve ödeme yükümlülüğü kimdedir?

- Plastik poşetler için satış noktaları
- Diğer ambalajlar için ise piyasaya süren ve/veya ithalatçıları

❑ **Ambalajlar için piyasaya sürülme işlemi:** Bu ambalajların herhangi bir ürün/eşya/malzemenin piyasaya arzında kullanılması durumunda oluşur.

❑ **Boş ambalaj arzları:** Ambalaj üreticileri tarafından üretilerek veya ithal edilerek bu ambalajları kullanacaklara yapılan **boş ambalaj arzları** ambalaj piyasaya sürme tanımı dışındadır.

❑ **İçecek tanımına uyan ürünlerin ambalajları:** GEKAP payı, kapak, mantar, tıpa, etiket gibi bileşenleri ile bir bütün olarak değerlendirilerek adet üzerinden hesaplanır.

❑ **İçecek ambalajları dışındaki diğer ambalajlar:** GEKAP payı hesabında, ambalaja bütünleşik halde bulunan kapak, etiket vb malzeme cinsine göre ayrı ayrı değerlendirilerek hesaplanır.

GEKAPA TABİ «AMBALAJ» TANIMININ KISTASLARI-1

- **Ambalaj:** Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, herhangi bir eşya veya malzemenin üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamalarında, bu ürünün taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan tüm malzemeleri ifade eder.
- **Kriterler 1:** Aşağıda kriterlerden herhangi birisini sağlayanlar asıl ürünün veya eşyanın orijinal parçası olarak kabul edilirler ve ambalaj olarak tanımlanmazlar.
 - Başka bir ürün/eşya/malzemenin ayrılmaz bir parçası olma
 - Başka bir ürün / eşya / malzemenin kullanım ömrü boyunca o ürün / eşya /malzemeleri içinde bulundurmamak, desteklemek veya korumak için kullanılmama,
 - Başka bir ürün/eşya/malzeme ve bunların tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilme

GEKAPA TABİ «AMBALAJ» TANIMININ KISTASLARI-1

□ Kriterler 2: Asağıdaki nitelikleri sağılayanlar «ambalaj» olarak tanımlanmazlar. Orijinal ürün/eşya/malzemeler olarak kabul edilirler

- Satış yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve tek kullanımlık olmayan,
- Tekrar aynı amaçla bağımsız kullanımı mümkün olanlar

□ Kriterler 3: Ambalaj bileşenleri, destekleyici ve bütünleşik parçaları ambalaj sayılmaz.

- Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan
- O ürünün ayrılmaz parçası olanlar
- Ürün ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilenler

ÜRETİLDİĞİ MALZEMEYE GÖRE AMBALAJLAR

- Plastik Ambalaj (Plastik kaplar, kutular)
- Cam Ambalaj (Cam Kavanozlar)
- Kağıt-Karton Ambalaj (Karton kutu ve koliler)
- Metal Ambalaj (Teneke, metal ve alüminyum kutular)
- Ahşap Ambalaj (Ahşap kasalar, ahşap paletler)
- Kompozit Ambalaj

KULLANIM AMACINA GÖRE AMBALAJ TÜRLERİ

❑ Birincil Ambalaj /İç Ambalaj / Satış Ambalajı

Örnek: Deterjan kapları, bitkisel yağ bidonu, tenekeleri

❑ İkincil Ambalaj/Grup Ambalaj

Örnek: Plastik film, tutamaç, tabanlık, karton kutular

❑ Üçüncül Ambalaj/Nakliye Ambalajı/Dış Ambalaj

Örnek: Plastik veya Ahşap paletler

❑ İçecek Ambalajı

Örnek: İçeceklerin şişeleri, kutuları

(Kapak /mantar /tıpa ve etiketleri şişe veya kutuya dahil)

AMBALAJLARDA ÖRNEK UYGULAMALAR

- ❑ **Örnek 1:** İçme suyu dolumu faaliyetinde bulunan (A) kişisi, dolum faaliyeti sonucunda kendi adı ve/veya ticari markasıyla tüketicilerin kullanımı için piyasaya arz etmiş olduğu suyun ambalajları için piyasaya süren olarak geri kazanı katılım payından sorumludur.
- ❑ **Örnek 2:** Şampuan üretimi faaliyetinde bulunan (D) kişisi kendi adı ve/veya ticari markasıyla ambalajlı şampuanları toptancı olan (E) kişisine satmıştır. Toptancı (E) kişisi tarafından ambalajlı şampuanları (F) satış noktasına, (F) satış noktası tarafından ise müşterilere/tüketicilere satmıştır. Bu faaliyet çerçevesinde şampuan ambalajlarının (E) toptancısına satışı (arzu) esnasında oluşacak geri kazanım katılım payından **piyasaya süren olarak (D) gerçek/tüzel kişi sorumludur.** Sonraki satışlar geri kazanım katılım payına tabi değildir.
- ❑ **Örnek 3:** Yurt dışında parfüm ithal eden (P) kişisi ithal etmiş olduğu parfümün ambalajları için piyasaya sürendir ve GEKAP uygulamasından sorumludur. GEKAP'a ilişkin beyan ve ödemeler ithalatın gerçekleştiği işlem tarihi üzerinden yapılır. İthalat sonrası yurt içinde yapılan devir ve satışlar için GEKAP yükümlülüğü oluşmaz.

ELEKTRİKLİ & ELEKTRONİK EŞYALAR İÇİN GEKAP UYGULAMALARI-1

Elektrikli ve elektronik eşya: Yönetmeliğin 4/ğ fıkrası uyarınca, çalışması için elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olan eşyaları ve bu akım ve alanların üretimi, transferi ve ölçümüne yarayan eşyalardır.

Aşağıdaki ürünler “**Elektrikli ve elektronik eşya**” olarak değerlendirilmez

- Tıbbi cihazlar, izleme ve Kontrol Aletleri ve Otomatlar,
- Büyük ölçekli sabit endüstriyel aletler,
- Büyük ölçekli sabit kurulumlar,
- Temel (birincil) işlevini yetiren getirmesi için birincil enerji kaynağı olarak elektrik akımına veya elektromanyetik alana bağımlı olması gerekmeyen, elektrik akımı veya elektromanyetik alan ile bağlantısı kesildiğinde temel işlevini yerine getirebilen eşyalar

ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR İÇİN GEKAP UYGULAMALARI-2

- GEKAP alınması işlemi **nihai ürünlere** uygulanır.
- GEKAP'a tabi ürünün bir bileşenini oluşturan nihai üründen ayrıca geri kazanım katılım payı alınmaz.
- Nihai ürün niteliğinde olmayan bir ürünün, GEKAP payı uygulamasına tabi başka bir nihai ürüne bütünleşik bir şekilde sabitlenmiş olması halinde; sadece bu nihai üründen GEKAP alınır.
- Birden fazla işleve sahip olan nihai ürün, satış amacına uygun nihai ürünün GEKAP tutarı üzerinden değerlendirilir.
- Herhangi bir ürünün çalışması için kullanılan, aynı zamanda münferiden de piyasaya arz edilebilen ürünler, piyasaya arz edilen ürünün kategorisi altında değerlendirilir.
- Piyasaya sürenler tarafından iade alınan ve mahsuplaşması yapılan ürünlerin bütünlüğü değiştirilmeden yenileme, tamir süreçlerinden geçirilerek tekrar piyasaya arz edilen ürünler için GEKAP hesaplanır.

ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR İÇİN GEKAP HESAPLAMALARI

- ❑ **Ağırlık bazında GEKAP tutarı**, Belirlenen Elektrikli ve Elektronik Eşyanın ağırlığının hesaplanmasında, **net ağırlığı** dikkate alınır.
- ❑ **Ürünle birlikte yer alan ambalajın, kılavuzların ve elektrikli / elektronik olmayan aksesuarlarının ağırlığı** ürün ağırlığına dahil edilmez.

Örnek: Koruyucu kılıf vb.

- ❑ **Eşyanın açıklandığı şekilde çalışması için elektrikli olmayan bir öğeye** ihtiyaç varsa bu öğe ağırlık hesabına dahil edilir.

Örnek: Buzdolabı rafları, elektrikli süpürge hortumları, vb.

İLAÇLAR İÇİN GEKAP UYGULAMALARI

❑ İlaç tanımı kapsamında yer alan beşeri ilaçlar, veteriner ilaçları ve zirai ilaçların piyasaya arzında GEKAP tahsil edilir.

❑ İlaçlar birincil ambalajları ile bir bütün olarak değerlendirilir ve birincil ambalajlar için ayrıca GEKAP tahsil edilmez.

Örnek: Cam şişe, metal kapak, karton kutu, plastik, film, etiket ve karton kut içindeki ölçek kaşığı/kabı, prospektüsü

❑ İlaçların birincil ambalaj dışındaki diğer ambalajlarından piyasaya süren GEKAP payından sorumludur.

❑ İthal edilen ilaçlar için GEKAP payı zorunludur.

LASTİKLER İÇİN GEKAP UYGULAMASI

Ürün Kategorileri	Araç Listesi *
Lastik (Binek Araç)	Otomobil, Hafif Ticari, Panel Van, Minibüs, Arazi Taşıtı, Karavan, Motosiklet, Forklift (Şişme), Traktör ön lastikleri ve römorkleri
Lastik (Otobüs, Kamyon, Kamyonet, Yükleyici ve Kazıcı Lastikleri ve Diğerleri)	Yükleyici, Kazıcı, Traktör arka lastikleri, Römork (traktör römorkları hariç), Otobüs, Kamyon (özel maksatlı kamyonlar dahil), Kamyonet, Tır, Zırlı Taşıt, Biçerdöver, Diğerleri
Lastik (İş Makinası Lastikleri)	Dozer, Ekskavatör, Greyder, Seyyar Vinç, Beton Pompası, Konkasör
Dolğu Lastikler **	Forklift, Özel maksatlı doğu lastikli araçlar

* **Araç:** Motorlu taşıtlar ile lastik tekerlekli iş makineleridir.

** **Dolgu Lastik :** Hava yerine yükün karkas kauçuk tarafından taşındığı değişik ebattaki bütün lastikler.

LASTİKLER İÇİN GEKAP ÖRNEKLERİ-1

- ❑ **Örnek 1:** (A) kişisi traktörlerde kullanılmak üzere lastik üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) kişisi piyasaya süren olarak geri kazanım katılım payından sorumludur.
- ❑ **Örnek 2:** (B) kişinin otomobillerde kullanım için (C) kişisine ürettirdiği lastikleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde;
 - (B) kişisi piyasaya sürendir. GEKAP'tan sorumludur.
 - (C) kişisi tedarikçidir. GEKAP payından sorumlu değildir.
- ❑ **Örnek 3:** Yurt dışından lastik ithal eden (D) kişisi, ithal ettiği lastikler için GEKAP payından sorumludur

LASTİKLER İÇİN GEKAP ÖRNEKLERİ-2

- **Örnek 4:** (E) kişisi araç üretimi yapmaktadır. Bu üretim kapsamında kullanacağı lastikleri yurt içinde araç lastiği üreten (F) kişisinden temin etmektedir. Bu durumda;
 - (E) kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (F) kişisinden temin ettiği lastikler için GEKAP beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
 - (F) kişisi orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (E) kişisine verdiği lastikler için GEKAP beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
- **Örnek 5:** (H) kişisi (I) kişisinin yetkili lastik ithalatçısıdır. (H) kişisi ithal ettiği lastikleri, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere yurt içinde otomobil üreten (I) kişisine vermektedir.
 - (H) kişisi GEKAP uygulamasından sorumlu değildir.
 - (I) kişisi GEKAP Beyanı yapar, ancak GEKAP katılım payı ödemez.

PİL VE AKÜMÜLATÖRLER İÇİN GEKAP UYGULAMASI-1

- ❑ GEKAP uygulamasına pil, akümülatörler ve bataryalar dahildir.
- ❑ **Örnek 1:** (A) kişisi akümülatör üretimi yaparak bu ürünleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmesi halinde (A) kişisi GEKAP payından sorumludur.
- ❑ **Örnek 2:** (B) kişisi (C) kişisine ürettirdiği akümülatörleri kendi adı ve/veya ticari markasıyla piyasaya arz etmektedir. Bu durumda;
 - (B) kişisi piyasaya süren olarak GEKAP payından sorumludur.
 - (C) kişisi tedarikçi olup, GEKAP payından sorumlu değildir.
- ❑ Bu yönetmelik kapsamında yer alan pil ve akümülatörlerin, araçların orijinal eşya/parçası olarak kullanılmak üzere piyasaya arz edilmesi halinde GEKAP payı tahsil edilmez.

PİL VE AKÜMÜLATÖRLER İÇİN GEKAP UYGULAMASI-2

- ❑ **Örnek 3:** (F) kişisi yurt içinde araç üretimi gerçekleştirmektedir. (F) kişinin ürettiği araçlarda orijinal eşya/parça kapsamında kullanacağı otomotiv pillerini (G) kişisi (F) kişinin “yetkili ithalatçısı” olarak yurt dışından ithal etmektedir. Bu durumda;
- (F) kişisi temin ettiği otomotiv pilleri için GEKAP payı beyanı yapar, ancak GEKAP katılım payı ödemez
 - (G) kişisi, orijinal eşya/parça kapsamında kullanmak üzere (F) kişisine teslim ettiği otomotiv pilleri için “tedarikçi/yetkili ithalatçı” vasfıyla GEKAP payı uygulamasından sorumlu değildir.
- ❑ **Örnek 4:** Otomobil ithalatçısı olan (H) kişisi tarafından ithal edilen otomobilin üzerinde bulunan ve Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ve orijinal eşya/parça kapsamında kullanılan kurşun-asitli akümülatörleri için (H) kişisi GEKAP beyanı yapar, ancak GEKAP ödemez.

BİTKİSEL YAĞLAR İÇİN GEKAP PAYI

- Çevre Kanunu'nun ek-1 sayılı listesinde yer alan bitkisel yağlar için her bir kilogram için 10 kr hesaplanarak ödenir.
- Bitkisel yağlar, Kanunun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin üretiminde kullanılması durumunda; beyan yapılır, ancak GEKAP tahsil edilmez.
- GEKAP uygulamasına tabi bitkisel yağların ağırlığının hesaplanmasında; ambalaj vb. ağırlıklar (bitkisel yağın içinde olduğu şişe, teneke, kapak vb.) ürün ağırlığına dahil edilmez.

MADENİ YAĞLAR İÇİN GEKAP UYGULAMASI-1

- GEKAP'a ilişkin yönetmelikte yer alan hususlar esas alınmak sureti ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından «**madeni yağ**» olarak tanımlanan yağlar GEKAP uygulamasına tabi olan ürünlerdir.
- Denizcilik ve havacılık amaçlı «**ihrakiye**» olarak kullanılan madeni yağlar GEKAP'a ilişkin Yönetmelik kapsamı dışındadır.
- Yönetmeliğin 5/16 madde hükmü kapsamında Çevre Kanununun ek-1 sayılı listesinde yer alan ürünlerin (ambalajlar hariç) üretiminde hammadde olarak kullanılması durumunda, bunlar ithalatçıları /üreticileri tarafından beyan yapılır, ancak GEKAP payı tahsil edilmez.

MADENİ YAĞLAR İÇİN GEKAP UYGULAMASI-2

- ❑ Yönetmeliğin 5/11 madde hükmü kapsamında madeni yağların piyasaya arz edilecek araçlarda orijinal eşya/parça olarak kullanılması şartıyla piyasaya sürenler tarafından beyan yapılır, ancak bu ürünlerden GEKAP tahsil edilmez.
- ❑ Orijinal eşya/parça tanımına uymasına rağmen münferit olarak piyasaya arz edilen Kanunun ek-1 listesinde yer alan madeni yağlar için GEKAP beyanı yapılır ve GEKAP payı ödenir.
- ❑ Madeni yağ piyasaya süren işletmeler, piyasaya sürdükleri madeni yağları, başka bir üreticiden tedarik etmesi durumunda geri kazanım katılım payından sorumludur.

MADENİ YAĞLAR İÇİN GEKAP ÖRNEKLERİ-1

□ **Örnek 1:** (B) kişisi madeni yağ üretmektedir. (B) kişinin ürettiği madeni yağı, başka bir madeni yağ üreten (C) kişisi hammadde olarak kullanmak üzere almaktadır. Bu durumda;

- (B) kişisi hammadde olarak kullanılmak üzere (C) kişisine verdiği madeni yağ için GEKAP beyanı yapar, ancak GEKAP ödemez.
- (C) kişisi, (B) kişisinden aldığı hammadde (madeni yağ) ile üreterek piyasaya sürdüğü madeni yağ için GEKAP beyanı yapar ve öder.

□ **Örnek 2:** (D) kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere (E) kişisine madeni yağ satmaktadır. Bu durumda;

- (D) kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere (E) kişisine verdiği madeni yağ için GEKAP beyanı yapar, ancak bu payı ödemez.
- (E) kişisi, (D) kişisinden aldığı hammadde ile üreterek piyasaya sürdüğü “lastik” için GEKAP payını beyan edip öder.

MADENİ YAĞLAR İÇİN GEKAP ÖRNEKLERİ-2

- **Örnek 3:** (F) kişisi ilk dolum yağı olarak kullanılmak üzere (G) kişisine madeni yağ satmaktadır. Bu durumda;
 - (F) kişisi ilk dolum yağı olarak kullanılmak üzere (G) gerçek/tüzel kişisine verdiği madeni yağ için GEKAP payı beyanı yapar, ancak bunu ödemez.
 - (G) kişisi, (F) kişisinden ilk dolum yağı olarak kullanılmak üzere aldığı madeni yağ için GEKAP beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
 - (F) kişisi (G) kişisinin bayilerinde satışa/kullanıma sunulmak üzere verdiği diğer (ilk dolum yağı dışındaki) madeni yağları için ise GEKAP payı beyanı yapar ve geri kazanım katılım payı öder.
- **Örnek 4:** Madeni yağ ithalatçısı olan (H) kişisi, ithal ettiği madeni yağlar için GEKAP payından sorumludur.

MADENİ YAĞLAR İÇİN GEKAP ÖRNEKLERİ-3

- **Örnek 5:** (K) kişisi lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak şartıyla madeni yağ ithal etmektedir. (K) kişinin ithal ettiği madeni yağ, lastik üreten (L) kişisi tarafından hammadde olarak kullanılmaktadır. Bu durumda,
- (K) kişisi, lastik üretiminde hammadde olarak kullanılmak üzere (L) kişisine verdiği madeni yağ için GEKAP beyanı yapar, ancak geri kazanım katılım payı ödemez.
 - (L) kişisi, (K) kişisinden hammadde kapsamında temin ettiği madeni yağ ile üreterek piyasaya sürdüğü lastikler için GEKAP beyanı yapar ve bu payı öder.

TEŐEKKÜRLER

BİLGİ VE SORULARINIZ İÇİN:

(312) 466 84 20

murat.tokmakkaya@gureli.com.tr